

DR. H. F. KOHLBRÜGGE,

IN LEVEN PREDIKANT BIJ DE NEDERLANDSCH-GEREFORMEERDE
GEMEENTE TE ELBERFELD.

OP DEN WEG NAAR DEN HEMEL.

DRIE BETRACHTINGEN.

I.

„INDIEN IK ALLEENLIJK ZIJN KLEED AANRAAK.”

MARKUS 5 : 25—34.

II.

„HEERE, DAT IK ZIENDE MAG WORDEN!”

MATTHEÛS 20 : 29—34.

III.

„VADER, IK HEB GEZONDIGD TEGEN DEN HEMEL EN VOOR U!”

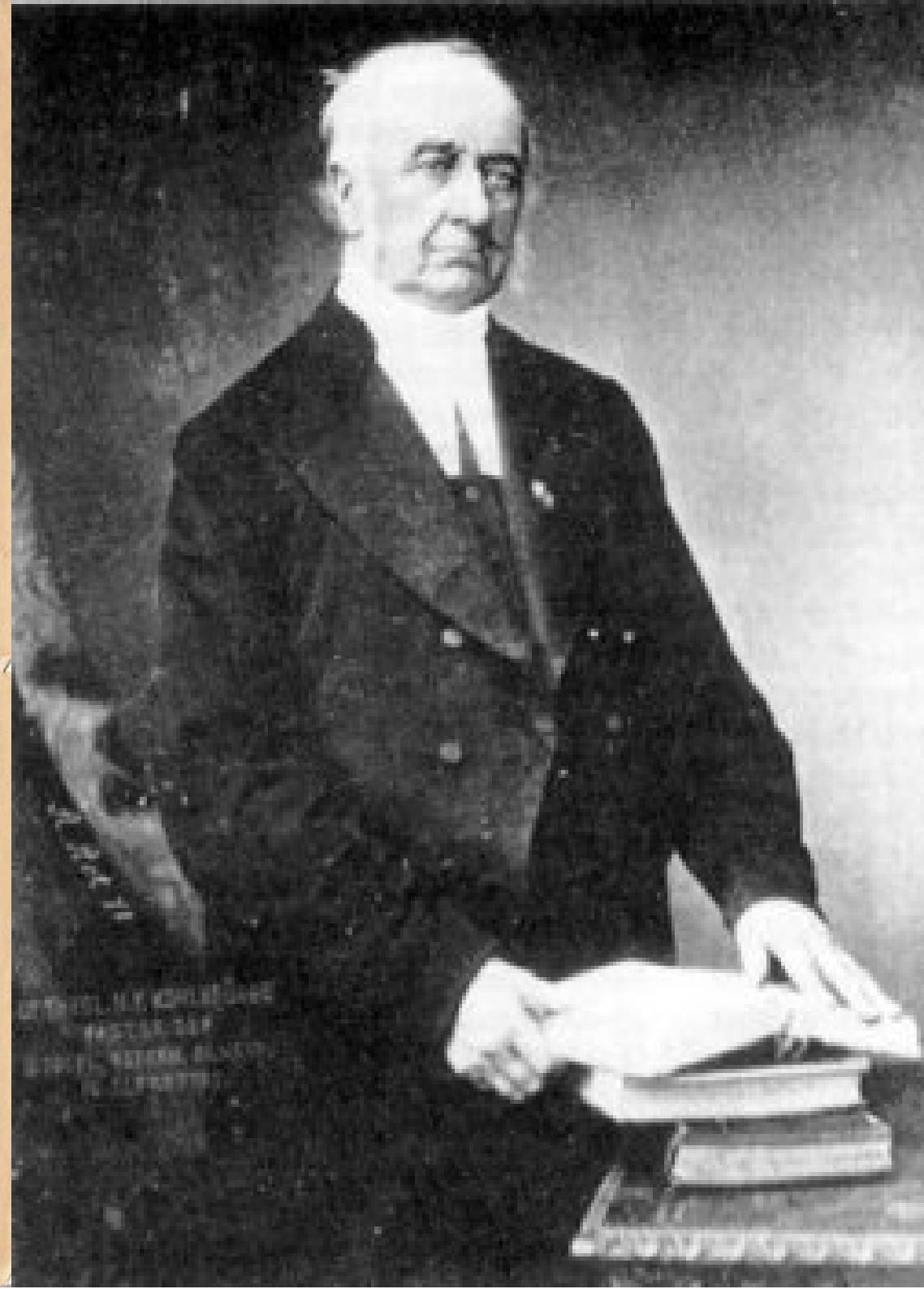
LUKAS 15 : 1, 2 en 11—24.

DERDE HERZIENE DRUK.

AMSTERDAM,
SCHEFFER & Co.

1899.

III.

„VADER, IK HEB GEZONDIGD TEGEN DEN
HEMEL EN VOOR U!”

III.

HOE DE HEERE JESUS ONS HET VADERHART ONTSLUIT, IN DE GELIJKENIS VAN DEN VERLOREN ZOON.

LUKAS 15 : 1, 2 en 11—24.

En al de tollenaars en de zondaars naderden tot Hem, om Hem te hooren. En de Farizeë en de Schriftgeleerden murmureerden, zeggende: Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen. — En Hij zeide: Een zeker mensch had twee zonen. En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader! geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt. En hij deelde hun het goed. En niet vele dagen daarna, de jongste zoon, alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een vergelegen land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende overdadiglijk. En als hij het alles verteerd had, werd er een groote hongersnood in datzelfde land, en hij begon gebrek te lijden. En hij ging heen en voegde zich bij een van de burgers deszelfs lands; en die zond hem op zijn land, om de zwijnen te weiden. En hij begeerde zijnen buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien. En tot zichzelven gekomen zijnde, zeide hij: Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger! Ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader! ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u; en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uwe huurlingen. En opstaande, ging hij naar zijnen vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werf met innerlijke ontferming bewogen; en toeloopende, viel hem om zijnen hals en kuste hem. En de zoon zeide tot hem: Vader! ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden. Maar de vader zeide tot zijne dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleed en doet het hem aan, en geeft eenen ring aan zijne hand, en schoenen aan de voeten; en brengt het gemeste kalf en slacht het, en laat ons eten en vroolijk zijn. Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden! En zij begonnen vroolijk te zijn. En zijn oudste zoon was in het veld, en als hij kwam, en het huis genaakte, hoorde hij het gezang en het gerei;

en tot zich groepen hebbende een van de knechten, vraagde wat dat mocht zijn. En deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem gezond weder ontvangen heeft. Maar hij werd toornig, en wilde niet ingaan. Zoo ging dan zijn vader uit, en bad hem. Doch hij, antwoordende, zeide tot den vader: Zie, ik dien u nu zoo vele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijne vrienden mocht vroolijk zijn.

Er is in onze dagen veel geschreven, gedacht en gesproken over het leven op aarde van Hem, Wiens Naam boven alle namen is, waarbij men twee gewichtige stukken over het hoofd pleegt te zien, namelijk: onze behoefte als zondaars, om te weten, hoe de rechtvaardige God daarboven in den hemel over ons denkt, of en hoe er nog genade bij Hem is over eenen in zonden doode en verlorene, en: Wie de Persoon is, Die ons dat zegt, alsmede op welken grond Hij ons dat zegt en zeggen kan.

Het valt met het Evangelie in de hand niet te loochenen, dat wij in dat Evangelie op deze onze behoefte om te weten, hoe God over ons zondaars denkt, voldoende antwoord ontvangen, maar tevens dat Hij, Die dit voldoende antwoord geeft, niemand anders is dan onze Heere en Zaligmaker Jesus Christus, en dat Hij dit antwoord alleen geeft en ook alleen geven kan op grond van Zijne éénheid met den Vader, en omdat Hij gekomen is, om des Vaders wil te doen, gelijk Hij in den hof van Gethsémané bad, zeggende: „niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede”.

Het een en ander zien wij, zoo ergens, op het allerduidelijkst in het Evangelie, dat wij voor ons opgeslagen hebben.

Wij zien hier tollenaars en zondaars, die tot Jesus komen. „Al de tollenaars en de zondaars naderden tot Hem”. — Al de (allerlei) tollenaars en beruchte zondaars, die in de stad, waar Jesus Zich toen bevond, of in haren omtrek zich ophielden, kwamen tot Jesus.

Maar wat waren dat voor menschen? De tollenaars waren een slag van menschen, die bij de Farizeën zeer in verachting waren, deels omdat zij in het belang der Romeinen pachters en gaarders van de tollén waren, deels omdat zij zich daarbij aan allerlei ongerechtigheid, gierigheid en afpersing schuldig maakten.

Zoo lezen wij, dat de boetgezent Johannes de Dooper aan de tollenaars, die tot hem kwamen, op hunne vraag: „wat moeten wij doen?” geen ander antwoord gaf dan dit: „Eischt niet meer, dan u gezet is” (Luk. 3 : 13), en de tollenaar Zacheüs zeide in zijne boetvaardigheid tot Jesus: „Indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder” (Luk. 19 : 8). Zij stonden dus bekend als openbare overtreders, bepaaldelijk van het eerste, het achtste en het tiende gebod.

Zondaars zijn volgens den stijl van den Evangelist Lukas geene zondaars in dien algemeenen zin, zooals alle menschen het wel willen zijn, maar dezulken, die zelfs op de buitensporigste wijs schuldig stonden aan de overtreding van het zevende gebod, aan allerlei bevlekking des lichaams, door schandelijke onkuischheid, waarom ook in onze gelijkenis de oudste broeder den jongsten bij den vader aanklaagt, dat hij zijns vaders goed met hoeren had doorgebracht.

Zulke menschen dan kwamen tot Jesus. En Jesus ontving hen. — Hoe is dat mogelijk, dat Jesus de tollenaars en zondaars ontvangt? Geeft Hij dan aan zulke menschen boven anderen de voorkeur? O, gewis niet. Hij verklaart hen veel eer voor de slechtsten, voor de diepst gezonkenen onder alle menschen, als Hij tot de Farizeën zegt: „Voorwaar, Ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u voorgaan in het Koninkrijk Gods” (Matth. 21 : 31). Ja Hij stelt hen voor als de meest verworpenen in al hun doen en zijn, als Hij tot Zijne discipelen zegt: „Indien gij liefhebt die u liefhebben, wat loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde? En indien gij uwe broeders alleen groet, wat doet gij boven anderen? Doen ook niet de tollenaars alzóó?” (Matth. 5 : 46 en 47).

Het heilig Evangelie laat niet de minste ruimte voor de gedachte, dat Jesus de Wet, in de tien woorden op Sinai van God gegeven, als niet meer voor alle menschen verbindend, ter zijde zet of opheft; niet de minste ruimte voor de gedachte, dat de eenige Wetgever, Die gezegd heeft: „Gij zult niet echtbreken, gij zult niet stelen”, naar Zijn raadsbesluit ontucht of oneerlijkheid, of welke zonde ook, wil, of dat de zonde slechts een bijzondere vorm van of een over-

gang tot de deugd zou zijn, gelijk eene koorts de overgang tot gezondheid. Jesus vergoelijkt in het Evangelie geene enkele zonde, ziet ze nergens over het hoofd, laat ze nergens ongestraft. Zijn het niet Zijne woorden: „Niemand kan twee heeren dienen, want of hij zal den eenen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den eenen aanhangen en den anderen verachten; gij kunt niet God dienen en den Mammon” (Matth. 6 : 24), en: „Gij hebt gehoord, dat van de ouden gezegd is: gij zult geen overspel doen; maar Ik zeg u, dat zoo wie eene vrouw aanziet, om dezelve te begeeren, die heeft alreede overspel in zijn hart met haar gedaan” (Matth. 5 : 27 en 28)? Zegt Hij het niet, dat van binnen uit het hart des menschen voortkomen kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen, dieverijen, gierigheden, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, een boos oog, lastering, hoovaardij, onverstand, en dat al deze booze dingen den mensch verontreinigen? (Mark. 7 : 21 en 22).

Waarom ontving Jesus dan zulke onreine menschen? O, zij kwamen, om Hem te hooren; zij kwamen, om datgene van Hem te hooren, wat andere tollenaars en zondaars in andere steden van Hem gehoord hadden, en waarvan zij iets vernomen hadden; zij kwamen, om de behoefte van hunne ziel vervuld te hebben: of er ook nog genade voor hen was, en hoe zij van hunne zonden mochten verlost worden; daarom ontving Jesus hen niet alleen, maar Hij at ook met hen, om hun vertrouwen in te boezemen. Hij hield over tafel gesprekken met hen, die al hunne zielsbehoeften vervulden.

Wat deelde Jesus dan aan die onreine menschen mede? O, dat vernemen wij nergens zoo duidelijk als in dit ons Hoofdstuk, bij gelegenheid van de beschuldiging der Farizeëen: „Deze ontvangt de zondaars en eet met hen”. Waarom Hij de zondaars ontvangt, zegt Hij in de gelijkenissen van het verloren schaap, van den verloren penning en van den verloren zoon. In deze laatste gelijkenis komt het meest uit, waarom Hij met hen at.

Stellen wij ons eene tafel voor, waaraan menschen zitten, die, om al wat zij bedreven hebben, uit de menschelijke samenleving als uitgestooten zijn, maar die zich ernstig bezighouden met de gedachte, of en hoe zij tot de zaligheid hun-

ner zielen komen mogen, en bij wie vooral de vraag zwaar weegt, of God hen nog tot Zijne kinderen en erfgenamen zou willen aannemen. Zij gelooven, dat Jesus dat weet, dat Heere voor, hoe uit Zijnen blijden mond voor zulke leerslagene menschen blijde woorden komen, en dat die woorden hen met zieleblijdschap vervulden, — dan hebben wij eene voorstelling van de blijdschap, die daar aan tafel heerschte, waar Jesus met de zondaars at.

En gaan wij nu de gelijkenis vooral van den verloren zoon na, zoo vernemen wij uit den mond van Jesus, dat dezelfde blijdschap, die daar aan tafel heerschte, bij God in den hemel en Zijne engelen was, dat God daar als Vader deel aan nam en als het ware medeat. — Daarvoor spreken de beelden: „Brengt het gemeste kalf”, „laat ons eten en vroolijk zijn”, „en zij begonnen vroolijk te zijn”, alsof het nog maar een begin was van de vroolijkheid; en: „de oudste zoon hoorde het gezang en het gerei”.

Gaan wij nu de gelijkenis van den verloren zoon in haar geheel na, zooals die ons het beeld voor oogen stelt van de tollenaars en zondaars, terwijl ons in den oudsten zoon eene teekening wordt gegeven van de Farizeëen en Schriftgeleerden, dan zien wij eenen vader, die aan zijnen jongsten zoon op zijnen eisch het deel zijner goederen niet onthoudt, maar vaderlijk alles geeft wat hem toekomt; eenen vader, die, hoe diep ook gekrenkt, vader blijft, die zijnen zoon voor dood en verloren houdt en toch zijne vaderlijke gevoelens niet aflegt; eenen vader, die, als hij zijnen zoon van verre naakt en berooid tot hem ziet wederkeeren, niet blijft zitten, totdat zijn zoon tot hem komt, neen, maar hem te gemoet snelt, hem kust, hem niets verwijt, en op de ootmoedige schuldbelijdenis geen ander antwoord geeft, dan dat hij tot zijne knechten zegt: „Brengt hier voor het beste kleed en doet het hem aan, en geeft eenen ring aan zijne hand en schoenen aan de voeten”; eenen vader eindelijk, die naar zijnen stand en vermogen een groot feest geeft, den gasten toeroept: „Laat ons eten en vroolijk zijn”, eenen blijden dans verordent en allerlei liefelijke muziek (Vs. 25), terwijl hij zelf voor aller ooren uitroept: „Deze mijn zoon was dood

en is weder levend geworden, hij was verloren en is gevonden!"

Wij behoeven niet te vragen, Wien Jesus met dien vader

Maar wie onder de stervelingen, welk menschenlijk leeraar zou het hebben durven wagen, met tollenaars en hoereerders voor zich, zulks van God te beweren? Kan dat een sterfelijk mensch, en wel zóó, dat hij tollenaars en zondaars tot waarachtige rust brengt, tot die rust, dat een tollenaar en zondaar dit vertrouwen deelachtig wordt: die God daarboven, tegen Wien ik zoo zwaar, zoo menigvuldig gezondigd heb, heeft mij alles vergeven, Hij is mijn verzoende Vader? O, geen sterfelijk mensch kan zichzelf of anderen tot die rust brengen.

O, als een dienaar van het Evangelie tot berouw uitlokt, den berouwhebbende de vergeving der zonden predikt, en Gods Vaderhart zoo voor eenen boetvaardige ontsluit, dan doet hij het, dat weten wij allen te goed, niet op eigen gezag, maar op gezag van dien Jesus, Die gezegd heeft: „Predikt het Evangelie aan alle creaturen; die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, die zal zalig worden" (Matth. 26 : 19).

Maar Jesus vervulde de behoefte der tollenaars en zondaars op eigen gezag; dat kon, dat kan Hij alleen.

Die dat alleen kan en ook alleen doet, moet God uit God wezen, en dat Hij zulks doet en gaarne doet, kan alleen tot grond hebben, dat Hij in des Vaders schoot, dat is aan des Vaders boezem ligt, dáár Zijnen raad en wil en hart omtrent verlorene, maar tot Hem wederkeerende kinderen verneemt, om dien wil aan ons te openbaren. Deze wil heeft voorzeker zijnen grond in Gods grondelooze barmhartigheid en eeuwige vrije verkiezing, maar tot werkende oorzaak den Zoon Zelf, Christus, als Hoogepriester Gods tot in eeuwigheid naar de ordening van Melchisédek, en als het eenige Gode welgevalige en Hem genoegdoening brengende slachtoffer voor de zonde, waarvan alle de vorige slachtoffers beelden en schaduwen waren.

En zoo zullen dan wel, tegen alle menschenlijke vonden in, deze uitspraken des Evangelies voor eeuwig geschreven blijven: „Het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bok-

ken de zonden wegneme. Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toe bereid. Brandoffers en offer voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen sprak Ik: Zie, Ik kom, (in het begin des Boeks is van Mij geschreven), om Uwen wil te doen, o God! Als Hij te voren gezegd had: Slachtoffer en offerande en brandoffers en offer voor de zonde hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd, (dewelke naar de wet geofferd worden), toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uwen wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen. In welken wil wij geheiligd zijn door de offerande des lichaams van Jesus Christus, éénmaal geschied" (Hebr. 10 : 4—10). „In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God; datzelve was in den beginne bij God" (Joh. 1 : 1 en 2). „In hetzelve was het leven" (Joh. 1 : 4). „Niemand heeft ooit God gezien, de ééngeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard" (Joh. 1 : 18). „Niemand is opgevaren in den hemel, dan Die uit den hemel nedergekomen is, namelijk de Zoon des menschen, Die in den hemel is" (Joh. 3 : 13). „De Zoon kan niets van Zichzelf doen, tenzij Hij den Vader dat ziet doen, want zoo wat de Vader doet, datzelve doet ook de Zoon desgelijks. Want de Vader heeft den Zoon lief en toont Hem alles, wat Hij doet" (Joh. 5 : 19 en 20). „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, die Mijn Woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven" (Joh. 5 : 24).

Van eenen ieder, die Zijn Woord hoort, als onder eede te verklaren: „hij heeft het eeuwige leven", zoodat men dan ook het eeuwige leven inderdaad heeft; — aan iemand, die God gelooft, als hij van zulke Vaderlijke goedheid, ons bezeugen in de zending Zijns Zoons, over eenen verloren zoon hoort gewagen, te verzekeren: „gij komt niet in de verdoemenis", zoodat hij niet in de verdoemenis komt; „gij zijt uit den dood in het leven overgegaan", zoodat men het leven met blijdschap gevoelt, — dat kon en kan alleen Hij, Die uit den hemel nedergekomen is, en in den hemel was, terwijl Hij op aarde was; dat kon en kan alleen Hij, God bij God,

Die in het Vaderhart zien kon en zien kan, omdat Hij de zonden der wereld draagt, en voor al onze schuld genoegdoening bracht, en op Wien in de dagen Zijns vleesches, in de dagen, toen Hij met de tollenaars en zondaars aanzat, die Geest zonder mate was, van Welken de Apostel Paulus getuigt: „De Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods”, en: „Niemand weet, wat Gods is, dan de Geest Gods” (1 Cor. 2 : 10 en 11).

Waarlijk, Jesus was en is de Eenige, Die uitsluitend zeggen kon, wat Hij zeide in de synagoge te Nazareth: „De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden, om den armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van harte; om den gevangenen te prediken loslating, en den blinden het gezicht; om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangenamen naam des Heeren” (Luk. 4 : 18 en 19).

Dit Goddelijk, het verlorene zaligmakend, het doode in het leven overzettend karakter van onzen Heere, deze Zijne roeping en zending, die Hij uitsluitend en vrijwillig vervult, omdat het Zijns Vaders zending is, is voor alle aardsche, ongoddelijke, ja duivelsche critiek van Zijn leven onbereikbaar!

Laat ons met elkander Zijnen Naam en roem verhoogen, terwijl wij in gedachten mede aanzitten met de tollenaars en zondaars, en terwijl wij Hem, dat eenige, eeuwige Woord, dat alleen eenen verslagenen geest kan oprichten (Spr. 18 : 14), in de gelijkenis van den verloren zoon hooren; laat ons Hem zóó hooren, als die behoefte hebben aan dezelfde woorden, waaraan de tollenaars en zondaars behoefte hadden.

De gelijkenis houdt ons tweeërlei soort van menschen uit de Joden voor: groote zondaars en menschen, die, bij veel Schriftkennis, zich zelf rechtvaardigden, maar God kende hunne harten. Zoo er nog eene derde soort bestaat, zoo lost zich deze — getuige de Kerk- en wereldgeschiedenis — steeds in de eerste of tweede soort op.

Beide soorten waren op zichzelf beschouwd voor God even verwerpelijk. Immers er staat geschreven: „opdat alle mond gestopt worde, en de geheele wereld voor God verdoemelijk zij” (Rom. 3 : 19).

„Een mensch”, zegt de Heere, „had twee zonen.” Die mensch is God de Vader. Maar hoe kon een rechtvaardig en heilig God, van Wien getuigd wordt: „Gij haat alle werkers der ongerechtigheid” (Ps. 5 : 6), nog Vaderlijke betrekking hebben op die beide zonen, die een beeld moesten zijn van groote zondaars en van huichelaars? Staat dan niet reeds bij Mozes geschreven: „Zult gij dit den Heere vergelden, gij dwaas en onwijs volk? Is Hij niet uw Vader, Die u verkregen, Die u gemaakt en u bevestigd heeft?” (Deut. 32 : 6). Is God in dien zin een Vader der Joden alleen? is Hij in dien zin niet ook een Vader van ons, van ons Christenen? of zijn wij niet allen gedoopt in den Naam des Vaders? Heeft God, wat Hij bij onzen doop tot ons zeide, ooit ergens voor eeuwig herroepen of te niet gedaan, ofschoon wij aan dien doop niet beantwoorden?

„De jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt.” De jongste was dus de rebel. Zóó bezondigde zich de oudste zoon aan den vader niet. De oudste scheen deugdzaam en braaf te zijn, den vader het volste vertrouwen te schenken. Hij scheen vergenoegd te leven met hetgeen de vader hem gaf. Een waar toonbeeld van deugd, die nooit zijns vaders gebod overtrad. De jongste daarentegen wilde over hetgeen hij bij den vader had naar eigen verkiezing beschikken; hij wilde zijn eigen heer en meester wezen, en niet meer als een kind van den vader en diens wil en huiswetten afhangen. Hij meende oud en wijs genoeg te zijn, om zijn kindsdeel zelf te kunnen beheeren. Jesus wil daarmee te verstaan geven, dat de tollenaars en zondaars naar de letter der Wet en de uiterlijke gerechtigheid wel is waar niet in de schaduw konden staan van de rechtvaardige Farizeën, die over alle bekeering heen waren; dat zij veeleer schuldig stonden aan alles, wat tegen tucht en zeden indruischte, maar dat zij, zich bewust van hunne eigene schuld, dat zij door hunnen waan zich moedwillig in den dood der zonden gestort hadden, nu daarentegen des te hungeriger waren naar de woorden des levens.

Maar als wij lezen: „Geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt”, zoo rijst billijk de vraag: wat komt den mensch

toe, als wij aan God denken? Wij antwoorden, dat den mensch van Godswege niets toekomt. Het is alles vrije goedheid. Anderdeels komt den mensch, hij zij Jood of Christen, van Godswege al datgene toe, wat God bij Zijne schepping en later bij de oprichting van Zijn Verbond als bij wijze van wet aan den mensch, gelijk een vader aan zijn kind, toegelegd en toegezegd heeft.

„En hij”, de vader, „deelde hun het goed.” Er staat niet: „hij deelde hem”, maar: „hij deelde hun het goed”. Toen hij aan den jongsten zoon zijn deel gaf, gaf hij hetzelfde ook aan den oudsten. Dat was een rechtvaardig vader; indien hij niet zóó gedaan had, zou de oudste gezegd hebben: „hij trekt den jongste voor en onthoudt mij het mijne”; en de jongste, zoo hij zijn deel niet gekregen had, zou in bestendigen argwaan gedacht hebben: mijn vader wil al het goed voor zichzelf, en mij wil hij arm en dom houden. Zoo ontving hij dan alles, om te leeren, wat hij met zijne goede voornemens, verstand en kracht en vrijen wil, zonder zijnen vader en diens overvloedige genade, doen kon.

En wat was het deel der Joden van het goed, dat hun toekwam en hun toegedeeld werd? Was het niet het Verbond met de vaders opgericht, dat Verbond van geestelijken en uiterlijken welstand, van zegen en voorspoed en allen goeden wandel, indien zij bij den Heere en Zijnen Gezalfde bleven? „Dit is wel het eerste (goed)”, betuigt de Apostel Paulus, „dat hun de woorden Gods zijn toebetrouwd” (Rom. 3 : 2). En wederom zegt hij: „Welke Israëlieten zijn, welker is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst van God, en de beloftenissen; welker zijn de vaders, en uit welchen Christus is, zooveel het vleesch aangaat, Dewelke is God, boven allen te prijzen in der eeuwigheid. Amen” (Rom. 9 : 4 en 5). Behoorden tot die beloften ook niet de beloften van uiterlijken welstand, gelijk God zegt: „Indien gij in Mijne inzettingen zult wandelen, en Mijne geboden houden en die doen zult, ... zoo zult gij uw brood eten tot verzadiging toe, en gij zult zeker in uw land wonen” (Lev. 26 : 3 en 5)?

Het eene deel nu bracht alles door in schandelijke zonden, zóó door, dat het geheel in den dood raakte en verloren

was. Toen was het Gods tijd om Zich te ontfermen; Hij trok hen tot Zijnen Christus, en Hij stoot hen niet van Zich; zij namen Hem aan, en Hij at met hen.

Het andere deel behield alles, edoch alleen in schijn en in den waan van gerechtigheid, maar zij verwierpen Gods raad, verstieten hunnen Christus en murmureerden tegen Zijne Vaderlijke goedheid.

En nu wij, Christenvolk, wat was het deel van ons goed, dat God zoo den een als den ander van ons als een wijs en rechtvaardig Vader toegedeeld heeft? Is het minder, dan wat God aan de Joden gaf tot hun godsdienstig en burgerlijk bestaan? Hebben wij niet van Hem, van Wien wij den adem en het leven hebben, te gelijk alle weldadigheid? Is niet gezondheid en lichaamskracht, zijn niet de zielskrachten, is niet het verstand, waarmede wij boven de dieren begaafd zijn, is niet de vrije wil, dien God eene wijle laat begaan, is niet geld en goed, huis en hof, het dagelijksch brood en de noodige kleding, — is dat niet alles een geschenk van ongehouden Vaderlijke goedheid? En gaf Hij ons niet Zijne heilige Wet en goed Gebod, gaf Hij ons niet Zijnen Christus, Zijn Evangelie van kindsbeen af? Werden wij niet in Zijnen Naam gedoopt en van de prilste jeugd af voortdurend onderwezen, om het kwade te mijden en het goede na te jagen? O, hoe waar is het, wat ergens betuigd wordt: „Het is u bekend, o mensch, wat goed is, en wat eischt de Heere van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met uwen God?” (Micha 6 : 8). En wederom: „Van alles wat gehoord is, is dit het einde van de zaak: vrees God en houd Zijne geboden, want dit betaamt allen menschen, want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed of kwaad” (Pred. 12 : 13 en 14).

En nu laten wij den oudsten zoon voor hetgeen hij is; het zij ons genoeg, uit de gelijkenis des Heeren te hebben vernomen, dat hij geen rechtgeaard kind van zijnen vader, veel eer aan zijnen vader geheel ongelijk was. Hij had alles, behalve de liefde (1 Cor. 13), en van de genade zijns vaders wist hij niets. Letten wij op den jongsten, en gaan wij dan ons eigen gedrag na. De hand in den boezem, en wie dan

te belijden heeft: „ik zie in dien jongsten zoon mijn beeld, die jongste zoon ben ik“, die zal spoedig erkennen, dat alleen door Jesus op Goddelijke, blijvende wijze aan zijne zielsbehoeften voldaan wordt.

„En niet vele dagen daarna, de jongste zoon, alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een vergelegen land.“

Wij willen er hier niet van spreken, wat menig onbezonnen jongeling en zoon van vermogende ouders deed of doet. Als zulk een onder ons is, moet het hem diep in het hart treffen, dat reeds vóór achttien eeuwen zijn zondig doen en de weg van behoud door den Heere is opgeteekend geworden. Wij zouden den Heere maar half verstaan, als wij Zijne woorden niet, een ieder voor zich, op onszelf toepasten en zoo Zijne bedoeling algemeener namen.

Het gedrag van den jongsten zoon was als dat van Adam, die niet lang nadat hij, in Gods beeld en gelijkenis geschapen, daar stond als een heer van alles, al zijne heerlijke voorrechten bijeenvergaderde en verre wegreisde van God; hij wilde wezen als God en weten wat goed en kwaad is, en zoo beroofde hij zich, terwijl hij alles in ruil gaf voor een van God verboden genot, van al Zijne rijke gaven, en — hij zag, dat hij naakt was.

En wij, die allen van dien Adam afstammen, en zijn beeld dragen, — hebben wij het niet allen met ons doen en laten bewezen, of bewijzen wij het niet, dat wij allen het Verbond overtreden hebben of overtreden gelijk Adam? God in den hemel heeft ons Vaderlijk alles gegeven, wat een vader aan zijn kind geven kon, en waarop het kind meende aanspraak te hebben. Hebben wij Zijne wijze leer en geboden, hebben wij Zijne weldaden en zegeningen op prijs gesteld? Hebben wij Zijnen Christus, Dien Hij ons in het Evangelie voorgesteld heeft, geëerd, in waarheid geëerd als den eenigen Naam, waarin onze zaligheid is? Zijn wij onzen doop indachtig gebleven? Zijn wij gehoorzaam geweest aan de goede leer en het heilzaam onderwijs, dat ons Zijn Woord geeft, en hebben wij God liefgehad boven alles en onzen naaste als onszelf? Hebben wij het kwade, dat wij in anderen afkeurden, gehaat en gemeden, en hetgeen wij wisten, dat voor

God goed en overeenkomstig Zijn gebod was, met geheel ons hart gedaan? Is niet veel meer op ons van toepassing, wat wij van den jongsten zoon in de gelijkenis lezen: hij vergaderde alles bijeen, wat hij van zijnen vader ontvangen had, reisde ver, zeer ver van zijnen vader weg, naar een land, dat verre verwijderd was van zijns vaders huis; hij leefde overdadiglijk en verteerde alles, wat hij had?

Welaan, God legde alles in onze handen, wat ons gelukkig kon maken, want wij wilden het zoo. Hij liet het aan ons verstand, aan onze keus, aan onzen vrijen wil over, hoe wij de hemelsche en aardsche weldaden, die wij ons aanmatigen, zouden besteden. — Wat deden wij? wat doet de jeugd, en wat doen wij zelfs op lateren leeftijd? Wij trekken verre van God, verre van Zijn Aangezicht en van Zijn Vaderlijk opzicht en Vaderlijke leiding weg, en misbruiken wat Hij ons gaf, om het in en met de wereld te verkwisten, en leven zóó lang in de zonden voort, totdat alles verteerd is, wat wij van God ontvingen. En dan hebben wij geen Christus meer, geen Evangelie meer, geen troost meer, geene gezondheid meer, noch naar ziel, noch naar lichaam, wij hebben niets meer, dan dat wij onzen ondergang en het eeuwig verderf verwachten.

Is dit niet zoo? Wat zegt die klok in ons binnenste, die zoo menigmaal klonk, ja dreunde, wanneer wij deden wat wij niet moesten doen? en wat zegt God in de tien woorden van Zijne heilige en onverbreekelijke Wet? Doen wij en hebben wij gedaan, wat die woorden ons zoowel gebieden als verbieden? — En wat doen wij, wanneer wij nu nergens verzadiging vinden voor onze zielsbehoeften, wanneer wij den honger naar die verzadiging beginnen te gevoelen; wanneer wij aan allen troost en alle hulp gebrek beginnen te lijden, en ons niet meer kunnen helpen met hetgeen wij eens hadden? Keeren wij dadelijk tot God weder, of verstokken wij ons in onzen hoogmoed, dat wij het voor onzen Vader niet willen weten, wat wij misdreven? O, gelijk de zoon in de gelijkenis heenging en zich bij een der burgers van het vreemde land voegde, zoo zoeken wij hulp bij den overste dezer wereld, dat is bij den duivel, hulp bij de wijsheid der wijzen en bij het verstand der verstandigen, welke God de

Heere te niet maakt. (1 Cor. 1 : 20.) En ofschoon God duizendmaal de wijsheid dezer wereld tot dwaasheid heeft gemaakt, toch wordt daar altijd weêr leven en verzadiging in gezocht. Het leven wordt gezocht in eene afgodische leer van menschengrootheid en menschenwaarde, in alle duivelsche leeringen der philosophie of wereldwijsheid en van zelfgekozen werken en dienst; de mensch wil zich daarmee weêr naar boven werken, hij zoekt geest in de stof, om zich met dien geest op te blazen en te wanen, dat hij zóó toch eens tot Godegelijkheid komen zal. Hij wil van zijnen diepen val en radeloozen toestand, van zijne totale slechtheid niets weten, opdat die slechtheid hem niet in het aangezicht sla; en zoo zijn wij er op uit, om in een leven te blijven, dat wij gaarne leven mochten buiten waarachtige genade. Hoe waar zijn de trekken, waarmee de Heere Jesus, de waarachtige Getuige, het doen van ons menschen schetst!

Wat vond dat Joodsche kind bij dien burger van dat vreemde land? vond hij achting, vond hij rust, vond hij verkwikking, verzadiging? — zijne trekken en zijne houding moesten toch zijne voorname afkomst verraden! Hij vond niet eens medelijden; die burger nam hem niet in zijn huis op, maar zond hem verre van zich op het land, om zijne zwijnen te hoeden, en achtte hem alzoo minder dan de zwijnen. Hoe verschrikkelijk, als wij bedenken, welk een onrein dier een zwijn voor eenen Jood was; zóó onrein, dat toen eens duivelen uitgedreven zouden worden, het hun toegelaten werd, in eene kudde zwijnen te varen, met het gevolg dat al die zwijnen in de zee gedreven werden en daar verdronken. — Ja, en dat Joodsche kind geraakte niet alleen onder de zwijnen, maar hij raasde zóó van honger, dat hij — hier krimpt ons het hart ineen! — zich verzadigen wilde met het voeder der zwijnen; maar dat werd nog te kostelijk geacht door de vrienden van de zwijnen, om het dien jongeling te geven!

Slaan wij de heilige geschiedenis op, de geschiedenis van het aloude volk Gods, de geschiedenis der latere Joden, — tot wien voegden zij zich, als zij hunnen God en Koning verstieten, en waartoe vervielen zij, als zij in dienstbaarheid onder de Heidenen geraakten? — Gelijk de leer is, die de

genadeleer verwerpt, zoo is het leven —: alles even vuil en onrein.

Slaan wij de geschiedenis der volken op! Hoe waar is het, wat de Apostel Paulus daarvan schrijft: „Omdat zij God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt, maar zijn verijdelde geworden in hunne overleggingen, en hun onverstandig hart is verduisterd geworden; zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden. Daarom heeft hen God ook overgegeven in de begeerlijkheden hunner harten tot onreinheid, om hunne lichamen onder elkander te onteeren” (Rom. 1). Was en is dit niet bijna nog erger, dan onder de zwijnen te geraken? Dat is dan het einde van alle philosophie, die de vrije genade verwerpt, — alles even onrein, alles walgelijk, — enkel vuil.

Hoe diep was die jongste zoon gezonken! hoe diep lag hij er onder! Een vorstelijk kind, vernederd tot zwijnenhoeder! Een zoon, geboren en grootgebracht in allen overvloed, — uitgeteerd en uitgehongerd, — naakt en berooid, zich gelukkig achtende, zoo hij beestenvoeder eten mag, — maar men kent aan de beesten hooger waarde toe dan aan hem! — Wat moet er van hem worden, zoo er niet een vader, zoo er niet nog een ontfermer overblijft?

Hoe diep lagen de tollenaars en zondaars er onder! En zij hadden gewis bij de menschen, die zij voor heilig hielden, en in derzelver menschelijke inzettingen van „doe dit, doe dat!” troost voor hunne ziel, verzadiging voor hunne geestelijke behoeften gezocht, vóór zij tot Jesus kwamen; doch zij hadden zelfs geen medelijden gevonden, maar wel meer dan éenen huichelaar, die hun toegeroepen had: „Houd u tot uzelf, en naak tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij” (Jes. 65 : 5). Meer dan éenen duivel zullen zij gevonden hebben, die hen met de zwijnen, dat is met nog veel slechtere menschen had gelijkgesteld, en hun dat niet eens gunde, wat hij aan die nog slechtere menschen gaf. Dát zal nergens ontferming vinden, wat bij God den Vader ontferming moet vinden.

Geld had de jongste zoon willen hebben, het vermogen in eigen hand, om zijne begeerten den teugel te vieren; — zijne begeerten had hij den teugel gevierd, het geld had hij

doorgebracht. — Naar het huis zijns vaders terug te keeren, — dat lijdt zijn hoogmoed niet. Hij zoekt uitvluchten, allerlei vonden. Hij wil zichzelf en zijnen toestand verbeteren. Zijn toestand wordt hopeloos. Hij zinkt al dieper en dieper, wordt al meer en meer vernederd en wordt het voorwerp van de bespotting der menschen.

Is dat niet onze geschiedenis?

Wij willen zelf meester zijn over hetgeen wij bij God, en ook alleen maar bij God hebben; willen van geene volslagene afhankelijkheid van God, van geene souvereiniteit of vrijmacht Gods en vrije genade weten. Zijn Woord en Wet mag niet meer als éénig richtsnoer gelden. Een Christenvolk verstoot God en zijnen Koning, en verkwist Zijne gaven in weelde en wellust; en wie is er, die zoo niet alles doorbrengt, wat hij van Dien heeft, tot Wien hij als kind leerde stamelen: „Onze Vader, Die in de hemelen zijt”? Als zonen en dochteren hebben wij nauwelijks belijdenis des geloofs afgelegd, of wij moeten de groote wereld in en bekommeren ons niet meer om Gods Woord en de goede belijdenis. Geld willen wij hebben, en wij maken ons daarmee tot tollenaars; onze begeerten willen wij opvolgen, en maken ons zóó tot groote zondaars. En wie zou hier al de openbare en nog veel meer in het geheim begane zonden tegen het zevende gebod kunnen optellen, die zelfs reeds op de scholen bedreven en later voortgezet worden? wie al de zonden tegen het achtste en het negende gebod? — Wij wilden de groote wereld in, om zeden en manieren te leeren, en maakten ons tot groote zondaars, tot overtreders van alle geboden Gods. Aan terugkeeren tot God uit onszelfen was geen denken, — wij keerden ons tot den duivel en de ijdele leer en roem van vermeende deugd, zonken zóó steeds dieper, geraakten onder de zwijnen, van de eene vernedering tot de andere, en de duivel lacht de menschen uit, nadat zij zijnen wil gedaan hebben.

Zoo worden wij door onze begeerlijkheid afgetrokken en verlokt; daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende, baart de zonde, en de zonde voleindigd zijnde, baart den dood. En de lieden dezer wereld achten een zwijn hooger dan eenen mensch, die onder het zegel van de eeuwige verkiezing Gods ligt.

Ja, wel mocht de vader in de gelijkenis uitroepen: „Deze mijn zoon was dood!” Dat was een werkelijke, zedelijke dood, waarin zich deze zoon bevond, zoo ver van zijns vaders huis, zoo ver van zijnen vader, zoo onder de vreemden, ja onder de zwijnen! Bij niemand medelijden vindende, vergaat hij van honger.

Is het niet de Heere Jesus, Die met zulke ware kleuren den geestelijken doodsstaat schildert, waarin zich de tollenaars en zondaars bevonden? En is Hij niet de Eenige, Die met ontferming van hunnen toestand kennis nemen wil, de Eenige, Die medelijden met hen heeft? En waarom had Hij medelijden met hen? Was het niet wegens Zijne zending, waarmee de Vader Hem gezonden had, gelijk Hij Zelf zegt: „Ik ben niet gezonden, om rechtvaardigen, maar zondaars tot bekeering te roepen”? Daarom eet Hij met hen, die van geestelijken honger vergingen. „De zachtmoedigen”, die geen woord meer vinden om zich zelf te rechtvaardigen, „zullen eten en verzadigd worden, zij zullen den Heere prijzen, die Hem zoeken; ulieder hart zal in eeuwigheid leven” (Ps. 22). Staat dat niet geschreven aan Zijn kruis?

En nu, wij Christenvolk en Christenkinderen, — die ons verre, ach zoo ver van God onzen Vader bevonden of bevingen, — geraakten wij daar niet in eenen toestand, die aan den dood gelijk is, gelijk de Apostel Paulus het leven in zonden en misdaden met hare gevolgen, evenals onze Heere in deze gelijkenis, met eenen dood gelijkstelt? Wie haalde ons en wie kan ons halen uit den diepen, schrikkelijken, ruischenden kuil van ons verderf, waarin wij meer en meer verzinken (Ps. 40)? wie ons redden van onzen grooten dood, zoo Jesus het niet doet? En met welk eene liefde en trouw doet Hij het in onze gelijkenis! Hoe moet Hij de boetvaardige tollenaars en zondaars verkwikt hebben daar aan die tafel! Hoe moet Hij tot op heden allen, die er diep onder liggen, verkwikken met Zijne mededeeling, hoe het hart van den jongsten zoon begon te breken, toen hij onder de onbarmhartige menschen en vraatzuchtige zwijnen geen raad meer wist, hoe in het leven te blijven!

De Heere Jesus bracht tollenaars en zondaars, Hij bracht

en brengt ons eerst op den Vadersnaam, en zoo tot het geloof en waarachtig voornemen, om met waar berouw en ootmoedige schuldbelijdenis, dat men alles, ook den naam van kind, verbeurd heeft, tot den Vader weder te keeren en zich geheel aan Zijne genade over te geven.

Laat ons met aandacht hooren, hoe de Heere de tollenaars en zondaars lokte, en wat Hij van den vader zeide, wat die deed, toen de zoon wederkeerde. Laat ons met aandacht hooren, hoe de Heere ook ons lokte en lokt. Laat ons de woorden der zaligheid, die uit Zijnen mond vloeien, zoo kort mogelijk ons voorhouden, opdat die te beter bij ons hechten blijven.

„En tot zichzelf gekomen zijnde.” — De mensch, zoolang hij in zonden leeft, komt niet tot zichzelf, keert niet tot zichzelf in, vraagt niet naar zichzelf, al mag ook hemel en hel voor hem staan; de zonde heeft hart, ziel en gemoed, alle gedachten en krachten in beslag genomen, heeft den mensch geheel uit zichzelf uitgerukt, totdat het in den hemel heet: „Tot hiertoe en niet verder!” Dan komt de mensch tot zichzelf en keert tot zichzelf in, zoodat hij vraagt: wie was ik? wat heb ik gedaan? waartoe ben ik gekomen? waar gaat het met mij heen, als ik in dezen toestand blijf? is er nog genade voor zulk een? wat moet ik doen, om zalig te worden? — Toen dan de zoon tot zichzelf gekomen was, „zeide hij”, en dit zeggen, — („als er nog geen woord op mijne tong is, zie, Heere, Gij weet het alles!”) — dit zeggen gaf de eerste verademing aan zijn door zoo veel vernedering, lijden, angst en smart geperst gemoed.

„Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood.” Daar begint hij aan zijnen vader, dien hij tot nog toe geschuwd had, als aan eenen rijken en goedertieren vader te denken, en hoe velen hij in zijnen dienst had, die toch niet zijne kinderen waren, niet tot het huis en het huisgezin behoorden. Geen schepsel Gods wordt op Zijne aarde tevergeefs geboren; zij zijn allen in den dienst van den hemelschen Vader, zij moeten allen dienstbaar zijn aan Zijnen raad, maar daarom zijn zij nog geene kinderen of erfgenamen. Evenwel doet Hij Zijne milde hand open en

verzadigt al wat er leeft, naar Zijn welbehagen. Hij, de Vader, laat Zijne zoon schijnen over boozen en goeden; Hij laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Intuschen, hoe gaan huurlingen in eens rijken mans, ik meen in Gods huis, op Zijne aarde, met dien overvloed van brood om? — Maar wat wilde deze jongeling? O, hij wilde maar in een hoekje van een dagloonershuisje, maar op zijns vaders landgoed wezen, en daar genadebrood eten.

„En ik verga van honger.” Zou hij dan ook voor mij niet nog een stukje brood hebben? Zou ik dan hier, ver van mijnen vader, zonder zijne genade, vergaan?

„Ik zal opstaan”, opstaan uit dezen drek der zwijnen, uit deze ellende, hoe zwak ik ook van honger ben, om mij op te richten of te gaan. „Zal men vallen, en niet weder opstaan? Zal men afkeeren, en niet wederkeeren?” (Jer. 8 : 4). Maar hoe kan een van honger geheel afgematte dit zeggen? O, dit woord, door den Heere Jesus gesproken, richt tollenaars en zondaars op. Hij, de Heere, legt er met Zijn zeggen alle kracht in, eene kracht Gods tot zaligheid (Rom. 1 : 16); daar is een Geest in de doodsbeenderen gekomen (Ezech. 37), en waar de wateren des levens heenkomen, daar worden de wateren gezond, en alle levende ziel leeft (Ezech. 47).

„En tot mijnen vader gaan.” Dit mocht die zoon van zijnen vader kunnen zeggen, — maar hoe kunnen wij dat van God zeggen, tot dien heiligen en rechtvaardigen God, Dien wij met onze zonden vertoornd hebben, zeggen: „mijn Vader!” — O, toch nog Vader, dat is en blijft Hij, hoezeer wij ook Zijne heilzame tucht verdacht en ons aan dezelve onttrokken hebben; hoe lang, hoe zwaar wij ook tegen Hem overtreden en Zijne wetten geschonden hebben. (Ps. 103.) De Heere Jesus zegt het, Hij legt dien zoon den Vadersnaam in den mond, Hij leert het den tollenaars en zondaars, Hij leert het ons zeggen, hoe diep wij er ook onder liggen.

„Gaan”, — waar anders heen?

„En ik zal tot hem zeggen.” „Toen ik zweeg”, zóó belijden wij met den 32sten Psalm, „werden mijne beenderen verouderd in mijn brullen den ganschen dag, want Uwe

hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogten", of (gelijk de Syrische vertaling heeft): „de smart woelde zóó in mijn binnenste, dat zij mij dreigde om te brengen", dat is: ik dacht er aan, mij van kant te maken. „Mijne zonde maakte ik U bekend, en mijne ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide, ik zal belijdenis van mijne overtredingen doen voor den Heere."

„Vader!" — ik zal niet zeggen: „mijn heer", maar: „vader". De Heere Jesus leert ons hier, dat wij bij onze zonden niet nog die zonde zullen voegen, dat wij aan Gods Vadereer te kort te doen. Hij wil, dat wij Hem Zijne Vader-eer laten, hoe zwaar wij ook gezondigd hebben.

„Ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u", dat is tegen God en u; eerst beleden, dat wij tegen God in den hemel gezondigd hebben! Het groote woord is er uit: „Ik heb gezondigd", en: „Die zijne zonden bekent en laat, die zal barmhartigheid verkrijgen" (Spr. 28 : 13). „Ik heb gezondigd tegen den Heere", sprak David tot Nathan, en de Profeet Nathan zeide daarop: „De Heere heeft ook uwe zonden weggenomen, gij zult niet sterven" (2 Sam. 12 : 3). „Verlos mij van bloedschulden, o God, Gij God mijns heils", heet het in den bekenden Psalm. (Ps. 51.)

„En ik ben niet meer waardig, uw zoon genaamd te worden." Hij zegt niet: „Maar ik ben toch nog uw kind", neen, maar: „Ik ben niet meer waardig, uw zoon genaamd te worden". — Blijve dit ons geheele leven ons bij! Hij is niet meer waardig „zoon" genaamd te worden, die zich niet als zoon van zulk eenen Vader gedraagt.

„Maak mij als eenen van uwe huurlingen." — Zoo zegt David: „Ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid" (Ps. 84). Is niet de Heere Jesus een eenige Leeraar? Wie is in staat, om zóó allen menschelijken hoogmoed met één slag neêr te slaan, het hart te breken en tot zulk eene belijdenis te brengen, en, hoe zondig men ook is en hoe zeer zich van schuld bewust, zóó de deur des hemels, den toegang tot het Vaderhart, te openen, zooals Jesus dat doet, ja, zóó als Hij dat doet? Deze Zijne eer en genade van

zondaars te lokken en hen te verootmoedigen zal men onaangetast moeten laten.

Zóó wees Hij aan de tollenaars en zondaars den weg van waarachtige bekeering en verwekte in hen berouw. Zóó wees en wijst Hij ook ons den weg, en dat is waarachtig berouw, hetwelk uit het geloof voortkomt, dat God God is, en dat Hij Vader is en Vader blijft, maar waarbij de mensch zichzelf aanklaagt, dat hij gezondigd heeft tegen dien goeden God in den hemel en tegen de menschen, en zich veroordeelt, dat hij niet waard is, een kind Gods genaamd te worden, maar nochtans smeekt om de geringste genade, om een kruimpje genadebrood. — „Als een van uwe huurlingen", zegt de zoon; een huurling kon hij niet worden, tot zulken arbeid, als de huurlingen verrichten, was hij niet in staat.

Mocht deze lokkende stem van den Heere Jesus menigeen van ons, die zichzelf van zijne schuld bewust is, er toe brengen om te zeggen: „Ik zal opstaan en tot mijnen Vader gaan", zooals de verloren zoon deed!

Nog hooger stijgt de eer en genade van onzen Heere, als wij nu nagaan, hoe Hij daar aan tafel het den tollenaars en zondaars, hoe Hij het ons mededeelt, hoe de vader dien zoon ontving en wat hij deed; — en als wij dan bedenken: die Vader is God, zóó doet God,.... waarlijk, dan mogen en moeten wij wel zeggen: „dat is in geens menschen hart ooit opgekomen!" Wie ons zóó den Vader schildert, Wie zóó ten aanhoore van tollenaars en zondaars God als Vader voorhoudt, die moet in Gods Vaderhart zien, moet aan Deszelfs boezem liggen, moet het weten, dat Hij van God er toe verzegeld is, om den Vader als zulk eenen Vader aan de zondaars te openbaren!

„En opstaande ging hij tot zijnen vader." Hij ging, hij liet zich niet terughouden door: „ik kan niet, ik mag niet", — zijne ellende was te groot, om er langer in te blijven zitten. Met deze woorden leidde de Heere Jesus Zelf de tollenaars en zondaars tot den Vader. Voorbeelden trekken, als men het niet langer in zijn verderf kan uithouden, maar werkelijk van honger vergaant.

„En als hij nog verre van hem was, zag hem

zijn vader." De zondaar was nog verre van den vader, en wist nog niet, of zijn vader nog goed en genadig jegens hem zou kunnen zijn. Maar de vader zag hem eerst, en had — hoe lange! — naar den zoon uitgezien. Is dit niet naar Psalm 139: „Heere, Gij weet mijn zitten en mijn opstaan, Gij verstaat van verre mijne gedachten”?

„En werd met innerlijke ontferming bewogen.” O, voor zulke woorden moet een steenen hart springen! Hij zag den zoon arm en berooid, bleek en uitgeteerd, al zijn goed verscheurd aan het lijf hangende, en met een hart, dat van benauwdheid en droefheid dreigt te breken. „Ontfermer” is Gods Naam, ja Hij is een groot Ontfermer, innerlijk is Zijne ontferming; dat zegt Hij, Die in den schoot des Vaders is. Hij alléén kan het weten en ook zeggen. Die ook zeide: „Alzóó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe” (Joh. 3 : 16). In dien zin lezen wij: „Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon! Is hij Mij niet een troetelkind! Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstelijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem. Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere” (Jer. 31 : 20).

„En toeloopende.” O, dat wij dit toch van onzen God gelooven! Gij kunt niet één loome en aarzelende schrede met berouw in het hart doen, of die Vader is bereid, in aller ijl duizend schreden naar u toe te doen.

„Viel hem om zijnen hals.” Kunt gij het u teederder denken? Hoe zijn zoon er ook uitzag, dat hinderde hem niet.

„En kuste hem.” Dat was een kus des vredes, waarbij hij zijnen geest en innerlijk leven overademde, ja uitstortte in zijnen zoon; — een bewijs, hoe hij hem alles vergeven had.

„En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemelen voor u, en ben niet meer waardig, uw zoon genaamd te worden.” Daar zegt het immers de Heere Jesus uit het hart des Vaders, dat berouwhebbende tollenaars en zondaars tot Zijnen Vader

juist dan „Vader” mogen zeggen, wanneer zij zich voor niet meer waardig verklaren, een zoon, dat is, een kind Gods genaamd te worden. De ontferming des vaders, zijn toeschieten, zijn omhelzen en kussen is voorafgegaan, maar de zoon maakt daar geen gebruik van, om zich zelf te verheffen, veel meer vernedert hij zich juist nu op het diepst bij zulke onverwachte genade des vaders. De zoon houdt de oprechte schuldbelijdenis niet in. Ziedaar de ware gestalte des tollenaars en zondaars: Wij zijn dat alles — zooveel goedheid — geheel onwaardig! De Heere Jesus leert ons, dat, ofschoon God alles weet, waardoor wij Zijne Vaderlijke goedheid ons onwaardig gemaakt hebben, wij het evenwel met waar berouw van harte en met den mond hebben te belijden, dat wij, zooveel ons aangaat, alle betrekking tot God als tot eenen Vader verloren hebben en ons dus niets behooren aan te matigen. Het ootmoedig verzoek: „maak mij als een van uwe huurlingen!” kon niet meer over de lippen des zoons komen; de hem verrassende, ongedachte en onverhoopte liefde des vaders had hem overweldigd en dat verzoek onderdrukt.

„Maar de vader zeide.” Dit is een wonderlijk „maar”, om ons te leeren en het ons te betuigen, dat God is als eene moeder, die, toen zij haren zoon in de gevangenis, waarin hij door zijne eigene schuld geraakt was, na jaren wedervond en zijnen jammerlijken toestand zag, hem niets verweet, maar er alleen op bedacht was, hem met moederlijke liefde te overladden en te troosten.

„Tot zijne dienstknechten.” Evenzoo lezen wij bij den Profeet Zacharia: „Toen antwoordde Hij en sprak tot degenen, die voor Zijn Aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile kleederen van hem weg. Daarna zeide Hij tot hem: Zie, Ik heb uwe ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselkleederen aandoen” (Zach. 3 : 4).

„Brengt hier voor het beste kleed en doet het hem aan.” Zoo lezen wij verder bij Zacharia: „Dies zeg Ik: Laat ze eenen reinen hoed op zijn hoofd zetten. En zij zett'en dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij togen hem kleederen aan” (Zach. 3 : 5). En bij den Profeet Jesaia lezen wij: „Ik ben zeer vroolijk in den Heere, mijne ziel verheugt zich in mijnen God, want Hij heeft mij bekleed

met de kleederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan" (Jes. 62 : 10). In het Grieksch staat er: „het eerste kleet" (Luk. 15 : 22), dat is zeker ook het beste kleet; maar het zegt tevens, dat de zondaar zoo alles wederkrijgt, wat hij in Adam en door eigene moedwillige schuld bij verleiding des duivels verloren heeft. De „dienstknechten" zijn de leeraars, die Gods Woord brengen, en onder die dienstknechten des Vaders wilde de Heere Jesus vrijwillig een dienstknecht des Vaders zijn. De zoon zou den moed niet hebben gehad, dat kleet zelf aan te doen, daarom moesten de dienstknechten hem daarin bijstaan. En van den Heere God lezen wij: „En de Heere God maakte voor Adam en zijne vrouw rokken van vellen en toog ze hun aan" (Gen. 3 : 21).

„En geeft eenen ring aan zijne hand." Die ring was een zegelring en beteekende de verzegeling van den Heiligen Geest en bijgevolg de vrijheid, om met des Vaders Naam als Zoon te verzegelen, te bekrachtigen en met eigen hand te onderschrijven wat des Vaders wil was. Op alles, wat Hij verzegelde, stond dan: „Ik ben des Vaders", gelijk bij den Profeet Jesaia betuigd wordt: „Deze zal zeggen: Ik ben des Heeren, en die zal zich noemen met den naam van Jakob, en gene zal met zijne hand schrijven: Ik ben des Heeren, en zich toenoemen met den naam van Israël" (Jes 44 : 5). Dien ring mocht de zoon dag en nacht aan zijne hand voelen, vooral als in bange nachten zijne zonden weêr bij hem mochten opkomen.

„En schoenen aan de voeten", om in de wegen op zijns vaders landgoed te wandelen, zonder dat het zijne voeten deerde; — daarin te wandelen als een vrij heer, wien het gegeven was, om elk, die het begeerde, als een koning rond te leiden in 's vaders lusthof. Zoo lezen wij Ef. 2 : „Wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jesus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zonden wandelen", en Ef. 6 : „De voeten geschoeid hebbende met bereidheid van het Evangelie des vredes".

„En brengt het gemeste kalf en slacht het." De Heere Jesus spreekt in beelden. Die beelden zeggen luid genoeg wat zij beteekenen. „Het gemeste kalf" luidt, alsof

reeds lang te voren orders voor dezen maaltijd gegeven waren. Met dat gemeste kalf bedoelde de Heere Zichzelven, zooals Hij van den Vader bestemd en toebereid was, om geslacht en gegeten te worden bij zulk eenen geestelijken maaltijd, die te gelijk een offermaaltijd was. De geheele toebereiding tot den maaltijd en de maaltijd zelf — zal die kunnen plaats hebben — ligt in het bevel: „slacht het!" Dat kalf heeft den Vader genoegdoening aangebracht, en door het slachten van hetzelfde werd de maaltijd tot eenen maaltijd der verzoening. Vergelijken wij Spr. 9 : 2; Jes. 25 : 6; Lev. 1 : 5; Joh. 6 : 53—57.

„En laat ons eten en vroolijk zijn." Dit hooren de tollenaars en zondaars van Jesus, Die met hen aanzit, en zij eten en zijn vroolijk, vroolijk over het volle Vaderhart Gods, dat Hij jegens het verloren, maar gevonden kind heeft, en dat Jesus hun openzet. Even zoo lezen wij bij den Profeet Zefanja: „De Heere, uw God, is in het midden van u, Die verlossen zal, Hij zal over u vroolijk zijn met blijdschap. Hij zal zwijgen in Zijne liefde. Hij zal Zich over u verheugen met gejuich" (Zef. 3 : 17).

„Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden." Hoe waar is het toch, dat God den dood des zondaars niet wil, maar dat hij zich bekeere en leve. Is niet de opwekking uit den geestelijken en eeuwigen dood grooter wonder dan de opwekking der dooden uit de graven? O, welk een treurig, beklagenswaardig lot, een Schriftgeleerde te zijn, en geen tollenaar en zondaar te zijn geworden; — zoo stoot men het wonder van zich en veracht den Raad Gods tegen zichzelf. De Heere Jesus zegt, dat de tollenaars en zondaars, die tot Hem komen, om Hem te hooren, en met wie Hij eet, zooals Hij ook met ons eet, vooral aan het Heilig Avondmaal, van hunnen grooten dood verlost zijn en nu het eeuwige leven hebben, en dat zij wel verloren, geheel verloren waren, maar nu gevonden zijn.

Zoo voorziet de Heere Jesus in de zielsbehoeften van ons arme zondaars, en zooals Hij dat doet, kan Hij het alleen, en dat Hij dat doet, dat Hij ons God als zulk eenen Vader openbaart, dat kan Hij alleen doen, omdat Hij des Vaders

eenige Zoon is, Die aan Zijnen boezem ligt en weet, welke gedachten God denkt, als Hij bij Zichzelven zweert, dat Hij den dood des zondaars niet wil, maar wil, dat de zondaar zich bekeere en leve.

Er zijn diepgevallen, diep in zonde en schuld verzonken menschen, die de duivel gaarne zou laten omkomen, maar God wil het niet en Hij neemt hen zoo om Zijns Zoons wille uit genade tot Zijne kinderen aan. Behooren wij daartoe, dan gaan van ons verzuchtingen op bij elke goddelooze critiek van het leven van onzen Zaligmaker op aarde, toen Hij hier rondwandelde, om het verlorene te zoeken, en wij zeggen: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”, en wij belijden des te standvastiger, — wat men ook van Hem zeggen moge —: zoo Hij niet God uit God en bij God was, zoo hadden wij niet tot onzen eeuwigen troost de gelijkenis van den verloren zoon en van zulk eenen goedertieren Vader, Die van ons wist, dat wij dood waren, en Die zulk een feest, zulk eenen vroolijken maaltijd naar Zijne eeuwige liefde voor ons bereiden laat, omdat wij weêr levend geworden en gevonden zijn. Amen.
